

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

Reding, Augustin

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

§. I. Ex quibus Verbi Divini fundamentis substitat certitudo Papatûs ad
excludendam omnimodam Juris & Facti de Papâ dubietatem?

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

Ibi n. 29. ac sequen.
 dinales Legati cum duobus alijs, qui coram Rege Romanorum, & quibusdam Patribus differendo de auctoritate Iohannis XXIII. inter alia dixerunt, dissolutum esse Concilium propter absentiam & discessum Papæ. Cùm verò nonnulli Patres sese acriter opponerent, suscitato contra Cardinales clamore, isti abierunt insalutato hospite. Alterà die iidem Cardinales & Ambassiatores Regis Francorù volentes lenire, quæ præcedenti die pronuntiaverant, retulerunt Nationibus & Regi in Congregatione publicâ, quòd Iohannem induxissent, ad dandum Procuratorium, & continuandum Concilium, quæ tamen omnia credebantur ludicra, & fictè pro parte Iohannis oblata.

10. Ubi sacro Veneris die Iohannes à Schafusâ de novo aufugisset, rursus turbati sunt cunctorum animi, pluresque ex Nationibus Germanicâ, Gallicâ, & Anglicâ deliberarunt, in crastinum celebrare Sessionem IV. & in ea statuere, tum quòd Concilium Constantiense potestatem haberet *immediatè* à Deo, cui etiam Papa obedire teneretur in his, quæ spectant ad fidem, extirpationem schismatis, & reformationem Ecclesiæ in Capite & in membris: tum quòd Papa cogi possit, si obedire contumaciter contemplerit. Quæ tamen, contradicentibus pluribus Patribus, apud Nationes conclusa, cùm non solum Nationi Italicæ displicerent, sed neque sacro Cardinalium Collegio, ad deliberandum oblata fuissent, ideo dicti Cardinales & Ambassiatores Regis Galliæ noluerunt venire ad Sessionem, nisi omitteretur *secundum* capitulum, & in primo Decreto nulla fieret mentio reformationis Ecclesiæ in capite & in membris. Exinde Sabbato sancto in vigilia Paschatis cùm Patres jam parati essent ad celebrandam Sessionem IV. mediante Rege Romanorum adhibitum est expetitur moderamen, tum ut omitteretur *secundum* decretum de potestate *coactivâ* Concilij supra Papam, tum ut in primo Decreto nulla fieret mentio de reformatione Ecclesiæ. Ubi post IV. hanc Sessionem actum fuisset de articulis & clausulis præinsinuat, & *ibidem* prætermittis, in Sessione V. restabiliendis, Cardinales partim noluerunt venire ad Sessionem, partim ne scandalum publicum, & dissolutionis Concilij periculum oriretur, ad eam venire statuerunt, præmissâ etiam protestatione secretâ, quòd non irent animo contentiendi his, quæ audiverant in ea V. Sessione statui debere. Quam protestationem fecerunt quoque Legati Regis Galliæ quàm strictissimè conjuncti cum Cardinalibus. Et ideo Cardinalis Florentinus, ad quem tunc spectabat Decretorum publicatio, rogatus ut Decreta legeret, munus illud exequi recusavit, sed alter ejus vices subire iussus fuit.

11. Quibus ita constitutis, progredimur ad expendendum; quantum momenti adferri possit ex prædicti Concilij tum Pisani, tum Constantiensis actis & Decretis ad Concilij supra Papam auctoritatem comprobendam? Et quia dicebatur *superius*, stante dubio Papatus inextricabili pro-

pter dubium Facti & Juris, provisionem de Papâ spectare ad Concilium, idcirco præliminariter venit hic etiam discutiendum; Ex quibus Verbi Divini fundamentis subsistat certitudo Papatus ad excludendam omnimodam Juris & Facti de Papa dubietatem? Quia porro Synodus Pisana Gregorium XII. & Benedictum XIII. ceu schismatis fautores, & articuli fidei de unâ Ecclesiâ, temeratores ac Hæreticos deposuerunt, ideo consulto hic quoque inquiritur; Qualiter subsistat ista Hæretica pravitas contra Gregorium & Benedictum imputatio? Post quorum adeò decisionem sequentibus paragraphis faciendam, opportune examinabitur; Quantum vigoris sit in prædictis Decretis Concilij Constantiensis?

S. I.

Ex quibus Verbi Divini fundamentis subsistat certitudo Papatus ad excludendam omnimodam Juris & Facti de Papâ dubietatem?

Certitudo Papatus in quolibet etiam individualiter spectato legitimo Petri successore reducitur in hæc Math. 16. exarata Christi Domini verba: Super hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam; Et, Tibi dabo claves Regni Cælorum. Nam primò sub hisce verbis Divinis Apostolica clavium auctoritas connectitur cum perpetuo Ecclesiæ statu; nec adeò pro solo Petro, sed pro ejusdem perpetuis in futurum successoribus, tenet ea Christi constitutio, in vi cujus ædificatio Ecclesiæ sit super Petram, seu Petri Cathedram. In quibus proinde Christi verbis apprimè notandum venit, non subsistere Christi, verba, Tibi dabo claves Regni Cælorum, nisi respectu illius personæ, quæ non tam materialiter, quàm formaliter, quoad Cathedram Apostolicam officium, est Petrus, sive Petra, super quam ædificatur Ecclesia. At ædificatio Ecclesiæ est formaliter per fidem. Quia igitur Petri successor non intelliguntur datæ claves Regni Cælorum, nisi quatenus super ipsam ceu Petram ædificatur Ecclesia, hæc verò ædificatio stare debet per fidem, manifestè sequitur, non prius personæ in Papam electæ datas intelligi claves Regni Cælorum, quàm ab Ecclesiâ intuitu illorum Christi verborum sit per fidem receptus in legitimum Petri successorem. Eo ipso autem, quòd Ecclesia sit una, nequit dici in Papam receptus ab Ecclesia, in quem non unanimes Ecclesiæ consensus conspirat. Quotiescunque ergo per schisma Ecclesiæ membra scinduntur, diversos Papæ loco, recipiendo, nequit pro tunc ulli competere character à Christo constitutus, quòd sit Petra, super quam ædificanda esset Ecclesia, nec adeò ulli ex schismaticis ejusmodi Pontificibus dici potest concessa auctoritas clavium Regni Cælorum, utpote unice per Christum destinata illi, quem Ecclesia agnovit Petri Successorem, ceu Petram, super quâ ædificanda sit Ecclesia.

Hinc pro secundo, haud difficulter intelligitur,

igitur, quam firmum subsistat illud Parisiensis & Bononiensis Universitatum *superius* adductum principium, quod nempe stante dubio Papatus inextricabili propter *dubium Facti & Licitis*, provisio spectet ad Concilium, seu Ecclesiam Universalem. Nam isthoc principium latum fuit ab ijs Universitatibus tempore schismatis ex Gregorio XII. & Benedicto XIII. de Papatu contententibus Ecclesiam gravissime infestantis. Tunc verò procul aberat, ut Ecclesia dici posset edificata super Petram, seu Petri in Cathedrâ Apostolicâ successore: sicut enim Ecclesia in se una est, sic ejus edificatio stare non potest sub scissurâ, quâ una pars unum, altera recipit alterum, ceu Petræ & Cathedræ Apostolicæ possessorem. Quia ergo clavium potestas per Christum non est promissa nisi Petræ, super quam edificata est Ecclesia; consequens est, in eo statu nullum re ipsâ fuisse Papam, adeoque Ecclesiæ Universalis seu Concilio potestatem, imò obligationem fuisse, providendi de Papatu.

Verùm pro *tertio* disquiret aliquis, quomodo subsistat illud principium, ex quo dicitur Concilium Pisanum deposuisse duos de Papatu contententes, quod scilicet fovendo schisma, operarentur contra articulum Symboli de unâ Ecclesiâ Catholicâ, sicque hæreseos reos se re ipsâ probarent? Num enim dicere fas est, hæreseos reum esse, quisquis agit contra aliquem fidei articulum? Profectò hæreseos reatus subsistit ex temerata Prima Veritate, aliquem fidei articulum revelante. Potest autem absque temeratione Primæ Veritatis, Christum nostrum Redemptorem revelantis, imò *actualem* de Christo fidem retinendo, quis operari contra Christum, quin propterea reus dicendus sit fidei erga Christum deperditæ. Quantumvis ergo illi duo de Papatu contententes in effectu sciderint unitatem Ecclesiæ; num propterea fidei erga hanc temerata rei pronuntiandi fuerant? Dicitur equidem debebani, re ipsâ egisse contra materiam fidei, ejusque exigentiam & obligationem, non verò ex eo præcisè reputandi videbantur *formaliter* temerasse fidem, seu Primam Veritatem fidei motivam & specificativam. Hæc proinde ex causâ arbitrator, illud Patrum Pisanorum arbitramentum non tam fuisse causam motivam in deponendis illis Pontificibus schismaticis, velut ob hæresin jam essent re ipsâ per Christum depositi: quam fuerit causa duntaxat impulsiva, ansam præbens principio per nos *superius* sancto. Eo ipso enim, quod neuter illorum de Papatu contententium fuerit in statu, in quo super ipsum, ceu Petram, edificaretur Ecclesia, ipsum unanimiter fide recipiendo tanquam Petræ seu Cathedræ Apostolicæ possessorem; ideirò clarum erat, in utroque defecisse conditionem à Christo positam pro dandis Ecclesiæ clavibus, illi unicè per Christum destinatis, qui per fidem esset ab Ecclesiâ receptus in Petram seu Petri successorem.

Quamvis proinde pro *quarto* Patribus Pisanis ijs fuerit, in locum duorum de Papatu contententium sufficere Alexandrum V, ne-

que tamen electus Pontifex pertingebat ad statum illum, quo Ecclesia per fidem unanimem ipsum agnosceret Papam, sicque sub statu ejusmodi numerari posset inter illos, de quibus pronuntiavit Christus, *Tibi in Petra ab Ecclesia, (unitatem personante) recepto dabo claves Regni celorum.* Veluti hæc constant ex dictis *superius*; nempe ex susceptione Alexandri V. à Concilio Pisano in Papam electi non extinctum, sed adactum fuisse schisma, sicque continuatum fuisse obicem illum de Ecclesiâ super unam Petram edificandâ, ac proinde clavibus uni Petri successor per Christum conferendis. In qua forte multò magis erat Ioannes XXIII. nec adeò pervenit unquam ad statum illum, in quo esset verus Petri successor: dum non nisi pars Ecclesiæ nitebatur super ipsum edificare, Universalis Ecclesiæ scissurâ ubique tunc prævalente.

Ex præadductis principijs pro *quinto* elucidat, quomodo speciali ratione verificetur de Papatu, quod creatio Papæ fiat à Spiritu sancto? Etenim creatio Papæ fit in vi verborum Christi, quibus Petro cum ordine perpetuæ successionis dictum fuit: *Tibi dabo claves Regni celorum.* Hæc autem verba, uti ex sacro Contextu patet, dicta sunt Petro, ejusque successor, quatenus est Petra, super quam edificatur Ecclesia. Hæc verò Ecclesiæ super Petram edificatio, non est nisi per fidem, quatenus per eam ad illa Christi verba reflexam, ab Ecclesia recipitur quis ceu verus Petri successor, adeoque possessor Petræ seu Cathedræ Apostolicæ. At fides non est nisi ex Spiritu sancto. Ergo instans illud, in quo ab Ecclesia quis recipitur in legitimum Petri Successorem, & Petræ ac Cathedræ Apostolicæ possessorem, est specialiter à Spiritu sancto.

Neque verò hoc ita accipiendum est, ac creatio Papæ in verborum Christi, *Tibi dabo claves Regni celorum*, non prius subsisteret, quam Universalis Ecclesiæ unanimi consensu per fidem illis Christi verbis nixam, illum, qui à Cardinalibus eligitur in Papam, ceu legitimum Petri successorem receperint. Nam ubi concors est electio, in primarijs suis membris Ecclesia ex tunc jam recipit electum ceu legitimum Petri successorem, elucetque exinde evidentiâ credibilitatis, in vi cujus possitis, qui concorditer designatus est Petri Successor, per fidem recipi ab omnibus fidelibus ceu Petræ, & Cathedræ Apostolicæ possessor. Quæ equidem credibilitatis evidentiâ tunc ita propagari incipit per Universam Ecclesiam, ut sub hujus tandem unanimi consensu stet consummata ac prorsus convincens credibilitatis evidentiâ, in vi cujus per fidem, præadductis Christi verbis nixam, oporteat, firmiter credere, Papam ab Ecclesiâ unanimiter receptum, esse Cathedræ, seu Petræ Apostolicæ legitimum possessorem.

Secus res se habet, ubi in ipsa Papæ electione est discordia, ita ut nulla saltem convincens stare unquam possit credibilitatis evidentiâ, in vi cujus per fidem in præacta Christi

Christi verba redactam, ex ijs, qui contendunt de Papatu, recipi quisquam possit in certum Papam, ceu indubitatum Cathedræ Apostolicæ possessorem. Cujusmodi status & conditio Papatus erat tempore Concilij Pisani & Constantiensis, usque dum legitime electus fuit Martinus V. Unde mirum est, Clerum Gallicanum in suo presentis Instituti articulo secundo Decretis Sessionis IV. & V. Synodi Constantiensis, in statu dubij Papatus editis, tantam tribuere auctoritatem, ut per eam contendat, moderari plenam Sedis Apostolicæ in rebus spiritualibus potestatem. De quo aded puncto ex professo agemus in subsequentibus paragraphis.

§. II.

Quantum momenti sit in Decreto I. Sess. IV. Concilij Constantiensis ad probandam Concilij super Papâ superioritatem?

19. **C**ompilatio Actorum Concilij Constantiensis sub tempore Synodi Basileensis à quibusdam ejus deputatis facta, refert præinsinuatam Sess. IV. Constantiensis decretum primum sub hoc tenore. Hæc sancta Synodus Constantiensis, Generale Concilium faciens pro extirpatione presentis schismatis & unione ac reformatione Ecclesiæ Dei in Capite & in membris fienda &c. decernit & declarat primò, quòd ipsa Synodus in Spiritu sancto congregata, legitime Generale Concilium faciens, Ecclesiam Catholicam militantem representans, potestatem à Christo immediatè habet, cui quilibet, cujuscunque status, vel dignitatis, etiamsi Papalis, existat, obedire tenetur in his, quæ pertinent ad fidem, & extirpationem dicti schismatis, ac reformationem Generalem Ecclesiæ Dei in Capite & in membris. In quo decreto vim facere nititur illa Basileensis compilatio per verba; Pro reformatione Ecclesiæ Dei in Capite & in membris. Hæc namque voces videntur respicere etiam verum Papam, ceu Caput Ecclesiæ Dei. Si ergo Concilio Constantiensis fas erat, facere Decretum pro reformatione Ecclesiæ in ipso etiam Capite, consequenter videtur hinc evinci, à Synodo Constantiensis fuisse præsentâ superioritatem Concilij supra Papam, verum Ecclesiæ Caput.

20. Verùm hujus illationis energia mox evanescet ex ijs, quæ tam in via Facti, quam in via Juris proximè deducemus. Primò igitur quoad viam Facti contraponitur historia Concilij Constantiensis antehac summarie relata, & hic breviter repetenda. Nempe Ioanne XXIII. se subrahente Concilio, plures eundem ex Nationibus Germanicâ, Gallicâ, & Anglicanâ deliberabant, celebrare Sess. IV. & in ea statuere, tum quòd Concilium Constantiensis habeat potestatem immediatè à Deo, cui etiam Papa teneatur obedire in his, quæ spectant ad fidem, extirpationem schismatis, & reformationem Ecclesiæ in Capite & in membris: tum quòd Papa cogi possit à Concilio, si obedire contumaciter contempserit. Quia verò hæc non

solùm displicebant Nationi Italianæ, sed & sacro Cardinalium Collegio ad deliberandum oblata non fuerant, noluerunt Cardinales à Concilij ad Ioannem XXIII. legatione reducere, Ambassiatoreſque Regis Galliarum, venire ad Sessionem, nisi inter alia capitula omitteretur secundum, & in primo Decreto non fieret mentio reformationis Ecclesiæ in Capite & in membris. Quod etiam evictum fuit. Quamvis enim, ubi alterâ die deventum erat ad Sessionem IV. hæc particula de reformatione Ecclesiæ in Capite & in membris necdum fuerant deletæ in schedola, quam publicare iussus fuerat Cardinalis Florentinus: hic tamen perveniens ad ea verba substitit, eaque falsa, & præter communem deliberationem addita fuisse, asseruit, sicque effecit, ut omitteretur clausula de reformatione. Neque defunt manuscripti Codices etiam Gallici, in quibus Decretum primum Sessionis sine clausulâ de reformatione exhibetur; veluti sunt Manuscripta Parisijs asservata, & ante aliquot annos ex Bibliotheca Thuana ibidem edita, in quibus decreta Sessionis IV. ex speciali Galliarum Legatorum relatione exhibentur, & sine mentione illius clausulæ posterorum memoriæ consecrantur.

Quâ de causâ pro secundo illud primum Sessionis IV. Constantiensis Decretum sub hæc verborum formula accipiendum est: Primò declarat, quòd ipsa Synodus in Spiritu sancto congregata, legitime Generale Concilium faciens, Ecclesiam militantem representans, potestatem à Christo immediatè habet, cui quilibet, cujuscunque status, vel dignitatis, etiamsi Papalis, existat, obedire tenetur in his, quæ pertinent ad fidem & extirpationem dicti schismatis. Probat hæc formula. Tum quia tres Codices manuscripti, continentes Acta Constantiensis Concilij, ab ipsius Notarijs conscripta, ex quibus Basileenses Decreta Constantiensia compilârunt, non habent illa verba contenta in primo Decreto Sess. IV. & ad reformationem Generalem Ecclesiæ in Capite & in membris. Extant insuper quatuor manuscripti Codices continentes gesta indubitata Constantiensis Synodi, quorum duo circa ipsius Constantiensis Concilij tempus conscripti, licet habeant multò plura, quàm hæctenus fuerunt edita, nullam tamen in Decreto Sessionis IV. faciunt mentionem de reformatione Ecclesiæ in Capite & membris. Duo demum Codices, continentes regestum Actorum Constantiensis Concilij, quorum unus circa tempus ipsius Concilij scriptus, spectavit ad Cardinalem Sirletum, alijs antiquo caractere Italico conscriptus est, tametsi omnia Acta contineant à prima Sessione usque ad electionem Martini V. in Decreto tamen Sessionis IV. nullam faciunt mentionem illius clausulæ de reformatione in Capite & in membris. Indubitatum igitur est, prædicta verba, quæ in alijs Codicibus Actorum Constantiensium exhibentur, erroneè fuisse à Basileensibus adjuncta Decreto Constantiensis Sessionis IV. Tum quia extat adhuc celeberrimus Codex Capranicensis, qui ad usum Cardinalis de Capranica temporibus Concilij Basileensis vi-